

Ohlédnutí za rodinnou konferencí očima pracovnice OSPOD

Situace desetileté Pavlíny před uspořádáním rodinné konference byla velmi komplikovaná. Otec ani matka nebyli schopni Pavlíně poskytnout potřebnou péči. U Pavlíny se vzhledem k dlouhodobému tlaku, obav, nestabilitě v oblasti bydlení, školy, vztahů v rodině a opakujícím se zklamáním projevovaly poměrně závažné psychické problémy. Rodiče však nebyli schopni přijmout fakt, že ani jeden z nich není schopen zajistit dceři potřebnou péči, a to z důvodu výskytu sociálně-patologických jevů, které je prakticky z výchovy vylučovaly.

Případ dospěl do fáze, kdy rodina selhávala i v základních funkcích a byla zvažována ústavní výchova.

V průběhu práce s rodinou se nám i přes velmi komplikované rodinné vztahy podařilo navázat kontakt se členy širší rodiny, kteří vykazovali jistou míru ochoty přispět ke zlepšení životních podmínek Pavlíny. Nikdo z širší rodiny však nechtěl převzít za dívku a její výchovu odpovědnost. Mimo jiné vyjadřovali velké obavy z nepřiměřené reakce Pavlínina otce. Opakovaně byla realizována případová konference, bohužel bez reálného efektu.

V této fázi jsme oslovili koordinátorku rodinných konferencí s žádostí o uspořádání rodinné konference. Jako podpora nám byly předány materiály pro naši potřebu a oporu při jednání s klienty, což bylo při předávání informací klientům velmi přínosné, zejména proto, že jsme sami představovali projekt, se kterým jsme dosud neměli žádné zkušenosti. Zároveň nám byly poskytnuty letáčky pro klienty, které byly jednoduše a přehledně zpracovány a klienti si poté sami mohli informace opakovaně pročíst a promyslet v klidu domova.

Rodinnou konferencí jsme představili rodičům jako příležitost pro jejich dceru i pro ně samé. Získali tak možnost domluvit se v rámci rodiny, na neutrální půdě, bez komplikovaných soudních jednání, která by se mohla neúměrně dlouho protahovat, přičemž jejich dcera by byla vystavena dalšímu tlaku, který již nebyla schopna unést. Na motivaci členů rodiny se podílela i psychologka sociálně-právní ochrany dětí.

Velmi nás překvapila rychlost, jakou byla rodina po předání naší zakázky a souhlasu rodičů oslovena. K samotné realizaci došlo již po několika týdnech.

Rodina se sešla v poměrně širokém kruhu, kde byly předány informace ze strany OSPOD a zpráva psychologa. Jasně zde zaznělo, že rodiče nejsou schopni o dceru pečovat a je potřeba zajistit její péči jiným způsobem. Tento fakt byl znám v podstatě všem zúčastněným, ale až po vyslovení této skutečnosti, se do situace velmi aktivně vložili i ostatní členové rodiny.

Vzhledem k tomu, že takto formulované stanovisko OSPOD bylo vysloveno i před samotnou Pavlínou, bylo velmi přínosné, že na danou situaci byla koordinátorkou dopředu připravena a došlo tak k ošetření její křehké psychiky. Velmi kladně lze hodnotit celkovou práci koordinátorky s Pavlínou, především přípravu Pavlíny na rodinnou konferenci, kterou koordinátorka velmi dobře zvládla. Pavlína dostala v průběhu jednání velký prostor pro vyjádření vlastního názoru, a to i přes to, že byl v rozporu s požadavkem OSPOD a očekávání

Pavlíny byla nereálná. Na kontroverzi nereálných očekávání dívky, již před uspořádáním konference, pracoval psycholog.

Rodina se na konkrétních bodech a krocích dohodla během dvou hodin a svůj plán pak za pomoci koordinátorky představila pracovníci OSPOD i Pavlíně. Plán byl bez připomínek schválen a Pavlína vyjádřila s tímto řešením souhlas. Bylo okamžitě zjevné, že konkretizací změny rolí v rodině, které byly jasně uvedeny a účastníky přijaty, se Pavlíně velmi ulevilo.

Po ukončení rodinné konference jsme měli velké obavy, že dohoda rodiny nebude dodržována a respektována. Po několika měsících však došlo ke stabilizaci situace v rodině, Pavlína je v péči prarodičů a její psychický stav se značně zlepšil. Rodiče dohodu respektují a ostatní členové rodiny, kteří se zavázali přispět nějakou formou k procesu stabilizace výchovného prostředí Pavlíny, prozatím dohodu dodržují.

Spolupráce s koordinátorkou byla velice korektní a příjemná. Z pohledu pracovníka OSPOD je velmi přínosná úspora času, kdy projednávání a příprava takto koncipovaného setkání by byla nad možnosti OSPOD. Rovněž je třeba zmínit podporující, otevřené a vstřícné jednání koordinátorky, které bylo velmi kladně hodnoceno rovněž ze strany účastníků rodinné konference.